

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. v právní věci žalobce: **P. K.**, zastoupený Mgr. Irenou Döményovou, advokátkou se sídlem Sokolská 49, Ostrava, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Ostravě**, se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 1. 2008, č. j. 22 Ca 287/2006 - 36,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 1. 2008, č. j. 22 Ca 287/2006 - 36, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 6. 2006, č. j. 9006/110/2004-1, žalovaný k odvolání žalobce změnil rozhodnutí Finančního úřadu Ostrava III ze dne 4. 12. 1997, č. j. 99426/97/390911/4312, tak, že žalobci dodatečně vyměřil daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1995 ve výši 874 104 Kč.

Žalobce napadl dne 17. 8. 2006 uvedené rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě, kterou krajský soud usnesením ze dne 23. 1. 2008, č. j. 22 Ca 287/2006 - 36, odmítl, přičemž své rozhodnutí odůvodnil následujícím způsobem:

Krajský soud konstatoval, že během jednání dne 23. 1. 2008 provedl výslech svědka P. K., syna žalobce, s nímž má žalobce shodné jméno a příjmení. Z výpovědi tohoto svědka vyplynulo,

že podpis na doručence, kterou bylo žalobou napadené rozhodnutí doručováno žalobci, není žalobcův, ale tohoto svědka. Na tomto základě dospěl krajský soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného nebylo dosud žalobci doručeno do vlastních rukou ve smyslu § 17 odst. 4, 5 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Skutečnost, že dle obsahu žaloby uvedený svědek žalobci posléze napadené rozhodnutí předal, na tomto závěru soudu nic nemění, neboť nejde o doručení řádné. Krajský soud proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako předčasnou, neboť byla podána dříve, než započala běžet lhůta pro její podání, tedy dříve, než bylo žalobou napadené rozhodnutí žalobci zákonem stanoveným způsobem oznámeno (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).

Žalovaný (stěžovatel) napadl usnesení krajského soudu včasnou kasační stížností opírající se o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., dle obsahu kasační stížnosti se však jednalo o důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy stěžovatel namítal nezákonnost rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby.

Stěžovatel uváděl, že krajský soud nevzal v úvahu sdělení samotného žalobce, že mu napadené rozhodnutí doručeno bylo, a to dne 2. 8. 2006, prostřednictvím jeho syna, a tímto způsobem doručení nebyl žalobce nijak zkrácen na svých právech. Stěžovatel měl za to, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno do vlastních rukou, byť prostřednictvím jeho syna. Stěžovatel poukazyval na ustanovení § 17 odst. 12 daňového řádu, podle něhož dokladem o doručení písemnosti příjemci je řádně vyplněná doručenka a jsou-li o doručení písemnosti pochybnosti nebo není-li doručenka, lze doručení prokázat jiným vhodným způsobem. Stěžovatel má v daném případě za prokázané doručení písemnosti jiným vhodným způsobem, a to samotným prohlášením žalobce, že mu písemnost byla doručena dne 2. 8. 2006 prostřednictvím jeho syna. O doručení písemnosti svědčí i následná reakce žalobce, kterou bylo zmocnění zástupkyně žalobce k podání žaloby pro uvedenému rozhodnutí stěžovatele i k podání návrhu na jeho přezkoumání dle § 55b daňového řádu. Stěžovatel uváděl, že za těchto okolností nelze pouze z přepjatého formalismu trvat na opětovném doručení žalobou napadeného rozhodnutí. Stěžovatel v této souvislosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2007, č. j. 9 As 65/2007 - 73, který je dostupný na www.nssoud.cz.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí a konstatoval, že se ztotožňuje se závěry uvedenými v odůvodnění rozhodnutí krajského soudu. Žalobu proti rozhodnutí stěžovatele podal pouze z opatrnosti, předpokladem nabytí právních účinků rozhodnutí správce daně je však jeho řádné doručení, tedy doručení podle zákona. Rozhodující tedy není jeho reakce na rozhodnutí stěžovatele, o kterém se dozvěděl od svého syna, ale to, zda bylo doručováno v souladu se zákonem. Pokud písemnost určenou do vlastních rukou příjemce přebere příbuzný příjemce, a posléze mu ji předá, není podle názoru žalobce řádně doručeno do vlastních rukou příjemce a takové rozhodnutí postrádá právních účinků.

Kasační stížnost shledal Nejvyšší správní soud z celkového hlediska důvodnou.

O důvodech kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvážil, jsa vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, takto:

Na jedné straně nelze souhlasit se stěžovatelem v tom ohledu, že by skutečnost, že se žalobou napadené rozhodnutí dostalo do dispozice žalobce prostřednictvím jeho syna, bylo možné považovat za řádné doručení, které je v souladu s § 17 odst. 4 písm. b) daňového řádu, tedy za doručení do vlastních rukou příjemce. Doručení do vlastních rukou, právě na rozdíl od prostého doručení, předpokládá, že zásilka bude doručovatelem vydána pouze příjemci, nikoli jiné osobě zdržující se v místě doručování, která by měla tuto písemnost následně příjemci předat.

Tato skutečnost rovněž vyplývá z ustálené soudní judikatury vztahující se sice k doručování do vlastních rukou dle občanského soudního řádu, kterou však v tomto ohledu lze analogicky použít i na doručování do vlastních rukou dle daňového řádu. Již v rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu ČSR ze dne 17. 11. 1967, sp. zn. 6 Cz 183/67, uveřejněném pod č. 19/1968 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, byl vysloven právní názor, že jen řádné a předpisům vyhovující doručení rozhodnutí má zákonem předvídané důsledky, přičemž jestliže zákon výslovně stanoví, že má být doručováno určitým způsobem, tj. do vlastních rukou, nikoli tedy formou doručení jiné osobě, pak doručení rozhodnutí do rukou jiné osoby než účastníka nemůže mít účinky řádného doručení, a to ani v tom případě, kdyby se jejím prostřednictvím rozhodnutí do rukou účastníka dostalo.

Stěžovateli je třeba přisvědčit v tom ohledu, že v souladu s § 17 odst. 12 daňového řádu lze řádné doručení prokázat i jiným způsobem než doručenkou, v daném případě však naopak svědectvím syna žalobce o tom, že podepsal předmětnou doručenkou ze dne 26. 6. 2006, ve spojení tvrzením žalobce o tom, že uvedenou zásilku převzal od svého syna dne 2. 8. 2006, bylo prokázáno, že se o řádné doručení, tedy o doručení do vlastních rukou žalobce nejednalo.

Vzhledem k tomu, že podle § 32 odst. 1 daňového řádu mohou být rozhodnutí pro příjemce účinná až na zákonem stanovené výjimky toliko tehdy, byla-li jim řádným způsobem doručena nebo sdělena, je třeba uzavřít, že žalobou napadené rozhodnutí právních účinků pro žalobce doposud nenabývalo. Odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2007, č. j. 9 As 65/2007 - 73, je nepřipadný, neboť v té věci se jednalo o doručení podle správního řádu, a to nikoliv žalobou napadeného rozhodnutí odvolacího orgánu, o jehož řádném doručení ani právní moci naopak pochybnosti nebyly, ale o doručení správního rozhodnutí prvního stupně. I v uvedené věci ovšem Nejvyšší správní soud obdobnou situaci při doručování hodnotil tak, že správní orgán I. stupně při tomto úkonu pochybil, a stížní námitku, podle níž rozhodnutí prvního stupně nebo řádně doručeno, shledal Nejvyšší správní soud oprávněnou. Ovšem vzhledem k tomu, že proti tomuto rozhodnutí prvního stupně podal jeho příjemce i tak řádné odvolání, o němž bylo také odvolacím orgánem rozhodnuto a odvolací rozhodnutí mu bylo následně řádně doručeno, neměla uvedená vada řízení před správním orgánem prvního stupně vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Až potud tedy Nejvyšší správní soud se závěry krajského soudu souhlasí. K situaci, kdy žalobou napadené rozhodnutí nebylo žalobci řádně doručeno, ovšem zaujal jednoznačné stanovisko rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém rozsudku ze dne 12. 10. 2004, č. j. 2 As 27/2004 - 78, publikovaným pod č. 450/2005 Sb. NSS. Rozšířený senát konstatoval, že, „*jak vyplývá ze s. ř. s., především z ustanovení § 72 odst. 1, podání žaloby, zejména pokud se týká lhůty dle tohoto ustanovení, je vázané na oznámení napadeného správního rozhodnutí. Nedostatek řádného doručení tohoto rozhodnutí příslušnému účastníkovi řízení (žalobci) (...) brání rozhodnutí o žalobě (přezkoumání vlastního napadeného správního rozhodnutí). Jestliže žaloba přes tuto vadu doručení správního rozhodnutí byla podána, jedná se o nedostatek žaloby (nedostatek podmínky řízení) odstranitelný. Samotná tato skutečnost (vada doručení) není bez dalšího důvodem k odmítnutí žaloby pro předčasnost [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Pokud soud, u kterého byla podána taková žaloba, zjistí, obvykle z vyžádaného správního spisu žalovaného, že rozhodnutí nebylo (...) doručeno, uloží usnesením žalovanému doplnit spis (řízení) o doklad o doručení rozhodnutí (...). Protože teprve tímto doručením bylo napadené správní rozhodnutí řádně oznámeno, plyne až od tohoto okamžiku lhůta k případnému rozšíření žaloby na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo k rozšíření o další žalobní body (§ 71 odst. 2, věta třetí s. ř. s.). Z hlediska těchto právních závěrů není podstatné, zda žalobu podal přímo příslušný žalobce, nebo jeho zástupce (...) (který se o napadeném rozhodnutí dozvěděl jinak, než na základě řádného doručení).“*

Je zřejmé, že krajský soud v souladu s uvedeným právním názorem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu nepostupoval, když podanou žalobu odmítl pro předčasnost místo toho, aby stěžovatele vyzval k doplnění správního spisu o doklad řádného doručení žalobci. Stěžovateli je tedy třeba z celkového hlediska přisvědčit v tom, že zákonné podmínky pro odmítnutí předmětné žaloby splněny nebyly.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude Krajský soud v Ostravě vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Ostravě v novém řízení (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 22. května 2008

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu